

Programmabegroting en Financiële begroting 2015 – 2018

mei 2014

INHOUDSOPGAVE

Bestuurlijke samenvatting	4
Leeswijzer	6
Deel 1 Beleidsbegroting	
1. Bestuur	8
Strategische kerntaken	
2. Strategische agenda	11
Beheersmatige kerntaken	
3. Overige beheersmatige kerntaken	16
Termijnggebonden taken	
4. Termijnggebonden taken (afbouwtaken)	18
5. Overige uitgaven en inkomsten	20
Deel 2 Paragrafen	
1. Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing	24
2. Paragraaf financiering	26
3. Bedrijfsvoering	28
4. Verbonden partijen	29
Deel 3 Uiteenzetting financiële positie	
1. Recapitulatie per programma	32
2. Meerjarenraming 2015-2018	33
3. Algemene financiële beschouwing programmabegroting 2015	34
4. Formatieplan (inclusief toelichting)	36
5. Staat van geactiveerde kapitaaluitgaven	39
6. Staat van reserves en voorzieningen (inclusief toelichting)	41
7. Verzamelstaat bijdrage per gemeente ongewijzigd beleid	45
Deel 4 Overig	
Organogram: Samenwerking gemeenten, Regio Achterhoek en Achterhoek Agenda 2020	48

Bestuurlijke samenvatting

Eind 2011 hebben Overheid, maatschappelijke Organisaties en Ondernemers, het Convenant Achterhoek 2020 getekend. Dit bekrachtigt hun samenwerking en inspanning voor het realiseren van de Agenda 2020. In de Achterhoek Agenda 2020 zijn de ambities opgenomen voor een duurzaam vitale regio met een aantrekkelijke en gezonde leefomgeving op weg naar 2020. De gemeenteraden van de acht deelnemende gemeenten hebben eind 2011 ingestemd met de Achterhoek Agenda 2020 en het hierbij behorende inhoudelijk en bestuurlijk kader. Alleen door krachten te bundelen en slimme verbindingen te leggen, kunnen wij de Achterhoek vitaal houden. In september 2013 is mevrouw Spies als onafhankelijk voorzitter van de Stuurgroep Achterhoek 2020 aangesteld voor een periode van één jaar. Vanuit deze rol kijkt zij kritisch naar de Agenda 2020 met als doel deze meer uitvoeringsgericht en 'krimpproof' te maken. Dit in nauwe samenwerking met de provincie. In 2014 zal dit resulteren in de uitvoeringsagenda Achterhoek.

De werkzaamheden van de Regio komen in de nieuwe samenwerking neer op het *procesmanagement Achterhoek 2020*, het *procesmanagement externe betrekkingen* en *facilitering van de portefeuillehoudersoverleggen*. Dit zijn Strategische kerntaken van de Regio die vallen onder het programma Strategische Agenda. Daarnaast verricht de Regio nog de Beheersmatige kerntaak nazorg stortplaatsen en de Termijngelinkte kerntaak uitvoeringsmaatregelen subsidie BWS (Besluit Woninggebonden Subsidies).

Met de programmabegroting bepalen de deelnemende gemeenten de beleidsprioriteiten en de financiële kaders voor de Regio. Op 27 maart 2014 is de kaderbrief voor de programmabegroting 2015 aan u toegezonden. In voorliggende programmabegroting treft u de inhoudelijke uitwerking aan. Deel I van de programmabegroting bevat de programma's voor de strategische kerntaken, de beheersmatige kerntaken en de termijngelinkte taken.

Deel II bevat de verplichte paragrafen en deel III de financiële begroting, waarin vanuit verschillende perspectieven een beeld wordt geschetst van de financiële positie.

Financiële uitkomsten 2015

Het algemeen bestuur heeft op 12 maart 2014 besloten tot het hanteren van het accres voor 2015 van -0,94%. Rekening houdend met autonome kostenstijgingen voor loonontwikkeling (1%) en prijsontwikkeling (1,25%) betekent dit een bezuinigingstaakstelling van € 21.000. Op basis van de genoemde uitgangspunten bedraagt de bijdrage van de gemeenten voor 2015 € 1.386.979 (€ 4,65 per inwoner), ten opzichte van € 1.400.140 (€ 4,68 per inwoner) in 2014. Een daling van 0,94%.

	2015	2014 (tm 1 ^e w)
Strategische kerntaken	€ 4,30	€ 4,33
Doorbetalingen aan derden (Euregio)	€ 0,35	€ 0,35
Totaal bijdrage per inwoner (excl projecten)	€ 4,65	€ 4,68

Taakstelling 2015

De taakstelling voor 2015 ad € 21.000 zal worden meegenomen bij de takendiscussie die in de tweede helft van 2014 zal worden gevoerd. Het dagelijks bestuur ziet 2014 als een overgangsjaar. In dit overgangsjaar gaat het bestuur zich oriënteren op de opdracht aan de Regio op basis van de uitvoeringsagenda die momenteel wordt opgesteld. Op basis hiervan worden ook de opdracht en inrichting van de Regio tegen het licht houden, alsmede de taakstelling.

Bijdrage projecten 2015

De projecten in 2015 die voortvloeien uit de Agenda 2020 zullen worden uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van de Werkplaatsen Achterhoek 2020. De besluitvorming over de (inter)gemeentelijke deelname aan de projecten loopt via de portefeuillehoudersoverleggen, de

colleges en indien nodig de raden. Projecten worden uitgevoerd in wisselende samenstelling, met een eigen financiering en organisatorische vormgeving.

Behandelprocedure

Volgens de vastgestelde planning dient de begroting in het algemeen bestuur van **9 juli** te worden vastgesteld. We stemmen onze planning & controlcyclus af op die van de gemeenten; derhalve stellen we de volgende procedure voor.

- 26 maart de kaderbrief inclusief financiële gevolgen wordt behandeld in de vergadering van het dagelijks bestuur. Direct daarop wordt de kaderbrief ter informatie verzonden aan de colleges en gemeenteraden van de deelnemende gemeenten.
- 23 april de programma's, verplichte paragrafen en bijlagen worden in de vergadering van het dagelijks bestuur behandeld. Direct daarop wordt het volledige boekwerk aan de deelnemende gemeenten verzonden ter behandeling in de raad.
- Mei/juni tot 25 juni mogelijkheid voor gemeenten om gemeentelijke standpunten over kaderbrief (financiële uitgangspunten) en programmabegroting (inhoud programma's) kenbaar te maken bij de Regio.
- 9 juli de vaststelling van de begroting in de vergadering van het algemeen bestuur.

De gemeenten worden verzocht om de zienswijze van de raad ten aanzien van de programmabegroting 2015 vóór **26 juni 2014** schriftelijk kenbaar te maken.

Hoogachtend,

Het Dagelijks Bestuur van de Regio Achterhoek

Leeswijzer

Deel I van de programmabegroting bevat de programma's voor de strategische kerntaken, de beheersmatige kerntaken en de termijnggebonden taken. Deel II bevat de verplichte paragrafen en deel III de financiële begroting, waarin vanuit verschillende perspectieven een beeld wordt geschetst van de financiële positie.

In de programma's zijn de volgende rubrieken gehanteerd:

Inleiding:

In deze rubriek "wat willen we bereiken" wordt de strategische doelstelling kort beschreven en wordt ingegaan op de ontwikkelingen van buiten de organisatie, waarmee ook rekening moet worden gehouden.

Kaders:

Deze rubriek "wat zijn onze kaders?" kan niet los worden gezien van de volgende rubriek "wat gaan we doen?". Maatschappelijke ontwikkelingen, wijziging van wet- en regelgeving en praktische zaken kunnen aanleiding geven tot wijziging van beleid en/of nieuwe beleidsaccenten. Opname van deze rubriek beoogt het bestaande beleid niet uit het oog te verliezen. Het is een beknopte opsomming van nota's of regelgeving waarin het bestaande beleid is vastgelegd.

Beleidsaccenten:

Deze rubriek heeft als titel "Wat gaan we doen?". Er wordt een beknopt overzicht gegeven van de speerpunten die onder dit programma vallen. De speerpunten worden verder uitgewerkt in de jaarplannen.

Middelen:

Deze rubriek heeft als titel "Wat mag het kosten?". In tabelvorm wordt weergegeven de geraamde lasten en baten. Ook wordt aangegeven of hiervoor een bijdrage vanuit de reserves nodig is (saldo voor en na bestemming) en welke inwonerbijdrage. Beknopt worden de belangrijkste wijzigingen tussen de raming van het begrotingsjaar en het vorige begrotingsjaar toegelicht. Tenslotte wordt, indien van toepassing, de voor het specifieke programma opgenomen investeringen vermeld.

Indicatoren

In deze programmabegroting zijn geen meetbare indicatoren over de doelstellingen opgenomen. Dit is ook logisch, want deze zijn gekoppeld aan de projecten die in een afzonderlijk project (via projectplannen) worden opgenomen en geëvalueerd.

Deel 1

Beleidsbegroting

Programma's

Bestuur

Programma 1

Wat willen we bereiken?

Strategische doelstelling

Wij behartigen in nauwe samenwerking met de bij ons aangesloten Achterhoekse gemeenten hun regionale belangen en vervullen tevens de rol van coördinator, facilitator en procesbegeleider bij het oplossen van bovenlokale vraagstukken.

We doen dit door een verbindende schakel te zijn tussen verschillende overleggen en partijen op gemeentelijk, regionaal, provinciaal, landelijk en Europees niveau en door de Achterhoek zoveel mogelijk één gezicht naar buiten te geven. Door ook het bedrijfsleven, de maatschappelijke organisaties en de inwoners van de Achterhoek te betrekken, zorgen we voor een breed draagvlak. Zodoende zijn we de spin in het web van de Achterhoekse (bestuurlijke) samenwerking. Uitgangspunt daarbij is de Achterhoek Agenda 2020, een programma om de Achterhoek duurzaam vitaal te houden. Wij streven, met het oog op het versterken van de democratische legitimatie van intergemeentelijke samenwerking, naar een grote betrokkenheid van onze opdrachtgevers, de acht gemeenteraden.

Bestuurlijke ontwikkelingen

Gelet op tal van ontwikkelingen (demografie, economische crisis, decentralisaties, 100+ gemeenten) oriënteren de gemeenten zich op hun toekomstige samenwerking. In 2014 wordt de Achterhoek Agenda 2020 inhoudelijk aangescherpt door het opstellen en vaststellen van de uitvoeringsagenda 2020. Op grond van deze inhoudelijke focus zal het algemeen bestuur de opdracht en inrichting van de Regio Achterhoek opnieuw tegen het licht houden (AB besluit 12 maart 2014). Ook de samenwerking tussen de drie O's en de organisatie hiervan verdient dan een heroverweging.

In 2015 zijn er Provinciale Statenverkiezingen. De nieuwe Staten zullen besluiten over het toekomstige regionale beleid en over de verdeling van de financiële middelen. Onzeker is nog of er nieuwe Regiocontractgelden beschikbaar komen.

Wat zijn onze kaders?

Beleidskaders	Jaar
Wet Gemeenschappelijke Regelingen (WGR)	1994
Subsidieverordening	2008
Organisatieverordening	2008
Samenwerkingsregeling Regio Achterhoek	2011
Strategische Agenda Regio Achterhoek / Agenda 2020	2011
Convenant Achterhoek 2020	2011
Regiocontract 2012-2015	2012

Toelichting beleidskaders

Subsidieverordening

De Regio treedt voor het Regiocontract op als subsidiegever. Daarnaast zal de Regio ook eigen middelen inzetten als cofinanciering voor afgesproken thema's, zoals openbaar vervoer. De gewijzigde subsidieverordening is vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur van 22 oktober 2008.

Organisatieverordening

In de organisatieverordening worden de beleidscyclus en verantwoording voor de ambtelijke organisatie beschreven. De verordening is gebaseerd op de werkwijze zoals beschreven in het

adviesrapport "Regio Achterhoek: Scherper aan de wind". De verordening is vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur van 22 oktober 2008.

Samenwerkingsregeling Regio Achterhoek

In de 21 ste wijziging is de samenwerkingsregeling aangepast nadat het streekarchief per 1 juli 2012 is afgesplitst en ondergebracht bij het erfgoedcentrum Achterhoek en Liemers. De regeling is vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur van 28 oktober 2011. Aanpassing van de samenwerkingsregeling aan de nieuwe werkwijze (2012) wordt nog niet nodig geacht.

Strategische Agenda Regio Achterhoek

De Strategische Agenda omvat de speerpunten voor Regio Achterhoek en is met de vaststelling van de visie Achterhoek 2020 door de raden eind 2011 bijgesteld. De Strategische Agenda omvat sinds dat moment de vier thema's uit de Achterhoek Agenda 2020 waarvan de kaders in het Convenant Achterhoek 2020 zijn vastgesteld.

Convenant Achterhoek 2020

Op 30 november 2011 is het convenant Achterhoek 2020 getekend. Het Convenant beschrijft de samenwerking tussen Ondernemers, Overheid en Maatschappelijke Organisaties.

Regiocontract 2012-2015

Op 25 april 2012 is het Regiocontract tussen Regio en Provincie ondertekend. In het Regiocontract staan projecten benoemd, die onder verantwoordelijkheid van de Regio uitgevoerd gaan worden. Hiervoor is de Regio door de Provincie aangewezen als betaal- en beheerautoriteit.

Wat gaan we doen?

Speerpunten

1. Betrekken raadsleden bij regionale samenwerking
2. Doorontwikkeling intergemeentelijke samenwerking

Ad 1. Betrekken raadsleden bij regionale samenwerking

In het verlengde van de Leerkring voor raadsleden in 2012 en 2013 zal de (voortgang van) Achterhoek Agenda 2020 en de toekomst van de Achterhoek op meerdere manieren met de raadsleden in de Achterhoek besproken en gedeeld worden. Het voornemen is om twee keer per jaar een inhoudelijke bijeenkomst voor de Achterhoekse raadsleden te organiseren om te bereiken dat lokale initiatieven elkaar ontmoeten en het inzicht ontstaat dat in bepaalde gevallen regionale keuzes nodig zijn om ook lokaal de gewenste ontwikkelingen in gang te zetten. Nevendoel is dat de Achterhoekse raadsleden elkaar periodiek ontmoeten. Daarnaast willen we de raden meer dan voorheen betrekken bij de regionale samenwerking door hen vaker voorstellen voor te leggen waarover zij formeel kunnen besluiten.

Ad 2. Doorontwikkeling intergemeentelijke samenwerking

De samenwerking tussen de acht gemeenten is voortdurend in ontwikkeling. Naast samenwerking in Wgr-verband zijn er diverse samenwerkingsallianties tussen twee of meer gemeenten, ook over de regiogrenzen heen. Op basis van de Uitvoeringsagenda 2020 zal de opdracht en inrichting van de Regio Achterhoek opnieuw tegen het licht worden gehouden.

Wat mag het kosten?

Programma 1: Bestuur	R 2013	B 2014	B 2015
10.1 Bestuursorganen	17.000	17.000	17.000
10.2 Bestuursapparaat	190.000	222.000	171.000
Lasten	207.000	239.000	188.000
10.1 Bestuursorganen	0	0	0
10.2 Bestuursapparaat	131.000	164.000	114.000
Baten (exclusief bijdrage gemeenten)	131.000	164.000	114.000
10.1 Bestuursorganen	17.000	17.000	17.000
10.2 Bestuursapparaat	59.000	53.000	52.000
Bijdrage gemeenten	76.000	70.000	69.000
Totaal saldo voor bestemming	-	5.000	5.000
Mutaties reserve	-	5.000	5.000
Totaal saldo na bestemming	0	0	0
Programma 1: Inwonerbijdrage	R 2013	B 2014	B 2015
10.1 Bestuursorganen	0,06	0,06	0,06
10.2 Bestuursapparaat	0,19	0,18	0,18
Totaal inwonerbijdrage	0,25	0,24	0,24

Toelichting

De mutatie reserve betreft een onttrekking aan de projectenreserve van € 5.000 voor het organiseren van raads- en collegebijeenkomsten.

De inwonerbijdrage blijft gelijk.

Strategische agenda

Programma 2

Wat willen we bereiken?

Strategische doelstelling

Onze missie

Wij zetten ons in voor een duurzaam vitale, aantrekkelijke en gezonde regio. Dit doen we door samen met andere partners (bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties) de Achterhoek Agenda 2020 uit te voeren: een innovatief, ambitieus en duurzaam toekomstplan voor de Achterhoek. Zo'n plan is nodig omdat er onomkeerbare, veelomvattende en complexe ontwikkelingen op de Achterhoek afkomen: demografische ontwikkelingen zoals krimp en vergrijzing, economisch zwaar weer en milieuproblematiek. Alleen door krachten te bundelen en slimme verbindingen te leggen, kunnen wij de Achterhoek vitaal houden. De typisch Achterhoekse kwaliteiten: innovatiedrang, vakmanschap en naoberschap zien wij als de instrumenten hiervoor. Zo werken wij aan een coöperatieve regio die nieuwe, onverwachte oplossingen ontwikkelt en toepast.

Onze strategie

Eind 2011 hebben ca 150 Achterhoekse partijen het Convenant Achterhoek 2020 getekend. Dit bekrachtigt hun samenwerking en inspanning voor het realiseren van de Agenda 2020. Wij zien dit als een resultaat van ons streven te "excelleren in verbinden" door het kloppend hart van de regio te zijn. Wij willen een logische, inspirerende werk- en ontmoetingsplek zijn voor iedereen die het regionale belang dient. We nodigen continu mensen of organisaties uit die wat willen betekenen voor de Achterhoek, om samen tot oplossingen te komen en samen nieuwe wegen in te slaan. Behalve gemeenten, de provincie en het Rijk, willen we ook bedrijven, corporaties, onderwijs- en zorginstellingen en belangengroeperingen met elkaar in contact brengen en betrekken bij regionale zaken.

Bestuurlijke ontwikkelingen

In september 2013 is Liesbeth Spies als onafhankelijk voorzitter van de Stuurgroep Achterhoek 2020 aangesteld voor de periode van een jaar. Zij heeft vanuit deze rol kritisch gekeken naar de Agenda 2020 met als doel deze meer uitvoeringsgericht en 'krimpproof' te maken, in nauwe samenwerking met de provincie. In 2014 zal dit resulteren in de Uitvoeringsagenda 2020. Nadat de Achterhoekse partners hiervoor hun comittment hebben uitgesproken (voorzien op 2 juli 2014) zal de organisatie van de uitvoering ervan in werkplaatsen en portefeuillehoudersoverleggen opnieuw bekeken worden. De Uitvoeringsagenda 2020 zal ook het comittment moeten krijgen van de provincie, waarmee we voorsorteren op de nieuwe provinciale bestuursperiode.

Wat zijn onze kaders?

Beleidskaders	Jaar
Achterhoek Agenda 2020	2011
Visie Achterhoek 2020/ Werkdocument Samen Verder	2011/2012
Uitvoeringsagenda Achterhoek	in uitvoering

Toelichting beleidskaders

Achterhoek Agenda 2020

In de Agenda 2020 zijn vier thema's (werkplaatsen) benoemd: Innovatieve en duurzame economie, Vitale leefomgeving, Slim en snel verbinden en Kansrijk platteland. De gemeenteraden hebben in 2011 voor elke werkplaats de inhoudelijke kaders vastgesteld.

Werkplaats Innovatieve en duurzame economie

Het realiseren van nieuwe economische bedrijvigheid door in te zetten op innovatie en duurzame energieopwekking. De arbeidsmarkt anticipeert op de veranderende vraag van de nieuwe economie door op-, om- en bijscholing en speelt in op een lager wordend aanbod van arbeidskrachten.

Werkplaats Vitale leefomgeving

Wonen in de Achterhoek is toekomstbestendig. We zorgen ervoor dat de inwoners in de steden, dorpen en op het platteland op een redelijke afstand beschikken over de noodzakelijke, bij hun schaal passende voorzieningen voor onderwijs, sport en cultuur. De sociale en zorginfrastructuur is zodanig georganiseerd, dat de inwoners van de Achterhoek in elke levensfase in hun eigen omgeving beschikken over een daarbij passend arrangement, en daardoor in staat zijn om deel te nemen aan de samenleving.

Werkplaats Slim en snel verbinden:

Verbeteren van de bereikbaarheid door het realiseren van ontbrekende schakels in het hoofdwegennet, verhogen van de kwaliteit en de betrouwbaarheid van het openbaar vervoer per trein en bus. De digitale bereikbaarheid wordt verbeterd door de aanleg van een regiodekkende digitale ontsluiting.

Werkplaats Kansrijk platteland:

(Economische) ontwikkelingen en de gevolgen van klimaatverandering benutten voor een duurzame transitie naar een nieuw en kansrijk platteland. Behoud van de huidige waarde(n) en garanderen van een veilig, aantrekkelijk en rendabel gebied om in te wonen, werken en recreëren staan daarbij centraal.

Visie Achterhoek 2020/ Werkdocument Samen Verder

Eind 2011 zijn alle raden akkoord gegaan met een nieuwe werkwijze. De Regio Achterhoek heeft in deze nieuwe werkwijze een procesrol gericht op de coördinatie en het bewaken van de samenhang van de Achterhoek Agenda 2020 en het monitoren van de resultaten daarvan. Daarnaast vervult de Regio een procesrol bij het portefeuillehoudersoverleg Externe betrekkingen (coördinatie van regiomarketing, lobby en grensoverschrijdende samenwerking). Voor de overige poho's vervult de Regio een faciliterende rol. In 2013 is een voorstel voor een stevigere procesrol voor de Regio besproken waardoor ze een grotere meerwaarde voor de gemeenten kan leveren. Het AB heeft het voorstel onderschreven, maar besloten om de discussie pas na de gemeenteraadsverkiezingen te voeren. Vooruitlopend hierop is de faciliterende rol voor het poho Sociaal bij wijze van proef weer neergelegd bij de gemeenten. In het document 'Samen verder', (feb. 2012) zijn de afspraken over de nieuwe werkwijze voor het gemeentelijk smaldeel verder geconcretiseerd.

Uitvoeringsagenda Achterhoek

Onder aansturing van de stuurgroep 2020 wordt in 2014 in samenwerking met de werkplaatsen een Uitvoeringsagenda 2020 opgesteld. Het is een specificatie van de Achterhoek Agenda 2020 en bevat de hoofdopgaven (focus) voor de Achterhoek. De Uitvoeringsagenda 2020 is concreet uitgewerkt in projecten en activiteiten en het is de bedoeling dat de Achterhoekse partijen de inhoud van deze agenda breed onderschrijven en concreet bijdragen aan de uitvoering ervan in de vorm van menskracht en/of (co)financiering.

Wat gaan we doen?

Speerpunten
1. Procesmanagement Agenda 2020
2. Investeringsagenda Achterhoek 2020
3. Grensoverschrijdende samenwerking (euregio)
4. (Europese) projecten
5. Regiomarketing
6. Ondersteuning portefeuillehoudersoverleggen

Toelichting op de speerpunten

Ad 1. Procesmanagement Agenda 2020

De Regio Achterhoek voert het procesmanagement uit voor de Agenda 2020. Hierbij initiëren, ondersteunen en bewaken we het proces van daadwerkelijke realisatie van de Uitvoeringsagenda Achterhoek 2020. We doen dit o.a. door de stuurgroep 2020 te ondersteunen en te adviseren. Daarnaast begeleiden we het overleg tussen de stuurgroep en de (voorzitters van) de werkplaatsen. De Regio ondersteunt tevens de managers van de werkplaatsen en de managers van de portefeuillehoudersoverleggen. De Regio heeft geen inhoudelijke rol, maar draagt zorg voor het leggen van verbindingen, het bewaken van de samenhang en de monitoring. Daarnaast draagt de Regio zorg voor het betrekken van de achterbannen in het algemeen en die van de overheden in het bijzonder. Twee keer per jaar wordt een Achterhoek 2020-dag georganiseerd om de voortgang te delen en te bespreken. Ook zal twee keer per jaar verantwoording aan de colleges worden afgelegd. In 2014 wordt de uitvoeringsagenda 2020 opgesteld en vastgesteld. Dan zal ook de organisatie van de uitvoering door de drie O's opnieuw tegen het licht worden gehouden.

Ad 2. Investeringsagenda Achterhoek 2020

De ambities van de Achterhoek Agenda 2020 kunnen alleen worden waargemaakt als daar concrete projecten en investeringsplannen onder liggen in de vorm van een investeringsagenda. Deze maakt inzichtelijk welke subsidie- en financieringsmogelijkheden er zijn voor de diverse projecten en welke instanties/ partijen gaan investeren en co-financieren. De investeringsagenda anticipeert ook op in de toekomst beschikbaar komende subsidies en financieringsmogelijkheden, zodat alert gereageerd kan worden op de openstelling/ calls van subsidieregelingen.

Vanaf 2014 komen vanuit Europa via de Europese Structuurfondsen nieuwe middelen beschikbaar, aan te vragen via de provincie Gelderland. Het gaat hierbij om de programma's EFRO, POP, Leader Interreg V (via Euregio), Horizon 2020, aan te vragen via kennisinstellingen/ bedrijven. Daarnaast kunnen regio's als de Achterhoek rechtstreeks een aanvraag doen voor specifieke subsidieregelingen, zowel bij Europa, Agentschap als provincie. De investeringsagenda heeft de Uitvoeringsagenda 2020 als leidraad en zal eind 2014 gereed zijn.

Ad 3. Grensoverschrijdende samenwerking (Euregio)

Door grensoverschrijdende samenwerking willen wij de mogelijkheden die de grensligging biedt, beter benutten. Kreis Borken (en in mindere mate Kreis Kleve) is hierbij de natuurlijke partner van de Achterhoek. De Atlas van kansen voor de grensregio Achterhoek-Borken is de leidraad, waarmee we de komende decennia toewerken naar één economische grensregio. Ook grensoverschrijdende projecten moeten bijdragen aan het realiseren van de strategische doelstelling (het vitaal houden van de regio): behoud van bewoners en groei van werkgelegenheid en bezoekersaantallen. Samen met de Euregio wordt gewerkt aan het beter ontsluiten van de beschikbare informatie over grensoverschrijdende kansen en belemmeringen, zoals bijvoorbeeld voor de arbeidsmarkt, scholing en zorg. In deze samenwerking trekken wel zoveel mogelijk samen op met de Regio Twente.

In 2009 is besloten de bijdrage aan Euregio via de begroting van de Regio te laten lopen. Mede naar aanleiding van het verzoek van de Achterhoek is inmiddels besloten de Duitse en Nederlandse financiële bijdrage gelijk te stellen. De uitwerking van dit besluit zal in 2014 zijn beslag krijgen, net als de besluitvorming over een nieuwe juridische structuur voor de Euregio, waardoor ook de Nederlandse gemeenten stemrecht krijgen. Ingangsdatum is voorzien voor de begroting 2016.

Ad 4. (Europese) Projecten

De Europa 2020-strategie biedt regio's volop kansen om met andere Europese regio's samen te werken en tegelijkertijd te werken aan de doelen van de Achterhoek Agenda 2020. De Regio Achterhoek is partner (geweest) in een aantal EU-projecten, waarin op thema/onderwerp informatie-uitwisseling plaatsvindt en waarmee alle deelnemende regio's hun voordeel kunnen doen. De intentie van de Achterhoek is om zich blijvend te richten op de Europe2020-Strategie. Meedoen in Europa betekent dat je bekend moet zijn c.q. je bekend moet maken. Dit gebeurt door middel van deelname aan Europese projecten en netwerken, waardoor de Regio deskundigheid opbouwt in aanvragen en verantwoorden van Europese subsidies.

Ad 5. Regiomarketing

Ondernemers, organisaties en overheid in de Achterhoek promoten de regio met de campagne ECHT Achterhoek. De campagne richt zich in eerste instantie op "de Achterhoeker" en de Achterhoekse bedrijven. We willen hen meer bewust maken van de kwaliteiten van de Achterhoek en vervolgens hun trots voor de streek gebruiken om de Achterhoek ook in de rest van Nederland sterk neer te zetten. Het komende jaar zal afstemming over de regiomarketing gezocht worden met de nieuwe toeristische organisatie voor de Achterhoek (STAT), het Centrum voor Innovatief Vakmanschap Oost Nederland in Ulft en de uitkomsten van het Interreg IVC-Lagota-project over de aantrekkingskracht van een regio voor jonge talenten.

Ad 6. Ondersteuning poho's

De Regio Achterhoek zorgt voor facilitaire ondersteuning van de meeste portefeuillehoudersoverleggen. Dit betekent dat de medewerkers van de Regio Achterhoek bijeenkomsten en overleggen plannen en organiseren, agenda's en verslagen maken en zo mogelijk inhoudelijk adviseren en bepaalde acties oppakken en uitwerken. Zo is het mogelijk dat de Regio op ambtelijk niveau zicht houdt op wat er in de verschillende portefeuillehoudersoverleggen gebeurt en (onderlinge) verbindingen faciliteert met bijvoorbeeld werkplaatsen of andere initiatieven binnen de Achterhoek Agenda 2020.

Om de verbinding tussen werkplaatsen en poho's te versterken is er een gezamenlijk overleg tussen werkplaats- en poho-managers (inclusief ondersteuners). De poho-ondersteuners bewaken de voortgang van projecten en communiceren deze aan de hand van een monitoringsschema. Dit schema wordt periodiek in het algemeen bestuur besproken.

Wat mag het kosten?

Programma 2: Strategische agenda	R 2013	B 2014	B 2015
90.1 Procesmanagement Agenda 2020	562.000	631.000	689.000
90.2 Procesmanagement externe betrekkingen	607.000	667.000	618.000
90.3 Doorbetalingen derden	203.000	105.000	105.000
90.4 Ondersteuning POHO's	97.000	105.000	106.000
90.5 Projecten	231.000	232.000	-
Lasten	1.700.000	1.740.000	1.518.000
90.1 Procesmanagement Agenda 2020	31.000	100.000	100.000
90.2 Procesmanagement externe betrekkingen	38.000	50.000	50.000
90.3 Doorbetalingen derden	33.000	-	-
90.4 Ondersteuning POHO's	-	-	-
90.5 Projecten	220.000	232.000	-
Baten (exclusief bijdrage gemeenten)	322.000	382.000	150.000
90.1 Procesmanagement Agenda 2020	531.000	531.000	589.000
90.2 Procesmanagement externe betrekkingen	559.000	578.000	529.000
90.3 Doorbetalingen derden	185.000	105.000	105.000
90.4 Ondersteuning POHO's	97.000	105.000	106.000
90.5 Projecten	-	-	-
Bijdrage gemeenten	1.372.000	1.319.000	1.329.000
Totaal saldo voor bestemming	6.000	39.000	39.000
Mutaties reserve	6.000	39.000	39.000
Totaal saldo na bestemming	0	0	0

Programma 2: Inwonerbijdrage	R 2013	B 2014	B 2015
90.1 Procesmanagement Agenda 2020	1,77	1,78	1,97
90.2 Procesmanagement externe betrekkingen	1,87	1,93	1,77
90.3 Bijdrage projecten SEO	0,04	-	-
90.3 Bijdrage voormalig ABT/Stat	0,23	-	-
90.3 Subsidie Euregio	0,35	0,35	0,35
90.4 Ondersteuning POHO's	0,32	0,35	0,36
90.5 Projecten	-	-	-
Totaal Inwonerbijdrage	4,58	4,41	4,45

Toelichting

De mutatie reserve betreft een onttrekking aan de projectenreserve. Van het saldo van de projectenreserve wordt gedurende vier jaren jaarlijks € 39.000 ingezet als (gedeeltelijke) dekking voor de werkzaamheden uit het jaarplan 2012-2015 betreffende het procesmanagement Agenda 2020 en Externe betrekkingen (AB 29 februari 2012).

De stijging van de inwonerbijdrage bedraagt € 0,04. De stijging is als volgt te specificeren:

- een stijging voor autonome loonkosten € 0,03
- een daling van het aantal inwoners € 0,01

In 2014 vindt binnen de Euregio een discussie plaats over het gelijktrekken van de contributies tussen Nederlandse en Duitse gemeenten. Dit zal naar verwachting vanaf 2016 een verlaging van de inwonersbijdrage voor de Nederlandse gemeenten tot gevolg hebben.

Overige beheersmatige kerntaken

Programma 3

Inleiding

Strategische doelstelling

Wij willen de beheersmatige kerntaken nazorg regionale stortplaatsen, die op grond van wettelijke bepalingen bij de Regio berusten, en de financiële belangen van de gemeenten bij deze taak effectief en efficiënt behartigen en uitvoeren.

Bestuurlijke ontwikkelingen

Naar aanleiding van het Koerstraject zijn de taken als beheersmatige kerntaken aangemerkt, waarbij grote financiële belangen spelen. In geval van de nazorg stortplaatsen gaat het om de noodzakelijke vorming van een adequate voorziening voor de eeuwigdurende nazorg van de drie regionale stortplaatsen.

Wat zijn onze kaders?

Beleidskaders

Nazorgregeling Wet Milieubeheer

Toelichting beleidskaders

Nazorgregeling Wet Milieubeheer

Voor de stortplaats 'De Langenberg' gelden strengere eisen dan voor de andere twee intergemeentelijke stortplaatsen ('Wald' te Winterswijk en 't Bellegoor' te Eibergen). De wettelijke grondslag voor de taken van de Regio voor stortplaats 'De Langenberg' komt voort uit de Nazorgregeling Wet Milieubeheer (Leemtetwet). In 2019 is overdracht van de nazorgtaak aan de Provincie voorzien.

Wat gaan we doen?

Speerpunten

1. Implementeren nazorgplannen
2. Reguliere nazorg

Toelichting speerpunten

Ad 1. Implementeren nazorgplannen

In 2008 is een start gemaakt met de overdracht van de stortplaatsen 't Bellegoor' en 'Wald' naar de Regio. Hiervoor zijn bestuurlijke gesprekken gevoerd met de stichtingsbesturen van de twee stortplaatsen. De nazorgplannen zijn geactualiseerd en bekeken op noodzakelijke vorming van een voorziening nazorg. Voor 't Bellegoor' is in 2009 aanvullend onderzoek gedaan, om in beeld te krijgen of extra maatregelen nodig zijn. Overdracht van het beheer van deze twee stortplaatsen aan de Regio Achterhoek was voorzien voor 2012. Door een gewijzigde taakinvoering bij de Regio Achterhoek heeft het dagelijks bestuur in haar vergadering van 26 september 2012 de intentie uitgesproken de stortplaatsen vervroegd onder te brengen bij de Provincie. Hierbij worden ook de stortplaatsen 't Bellegoor' en 'Wald' betrokken.

Ad 2. Reguliere nazorg

Regio Achterhoek voert de jaarlijkse werkzaamheden voor drie stortplaatsen uit, gebaseerd op beschikbare nazorgplannen en uitkomsten van visuele inspecties (toezicht). Dit gebeurt sinds 2004 voor stortplaats 'De Langenberg', sinds 2007 voor stortplaats 'Wald' en sinds 2009 voor stortplaats 't Bellegoor. De nazorgplicht voor stortplaats "De Langenberg" ligt tot 2019 bij de Regio Achterhoek. Daarna neemt de provincie de eeuwigdurende nazorg over. In haar vergadering van 26 september 2012 heeft het dagelijks bestuur de intentie uitgesproken de stortplaatsen vervroegd onder te brengen bij de Provincie. De onderhandelingen hierover zijn gestart en worden naar verwachting in 2015 bestuurlijk afgerond.

Wat mag het kosten?

Programma 3: Overige beheersmatige kerntaken	R 2013	B 2014	B 2015
70.1 Nazorg stortplaats Langenberg	195.000	240.000	240.000
70.2 Nazorg stortplaats Bellegoor	39.000	50.000	50.000
70.3 Nazorg stortplaats Wald	118.000	123.000	124.000
Lasten	352.000	413.000	414.000
70.1 Nazorg stortplaats Langenberg	195.000	240.000	240.000
70.2 Nazorg stortplaats Bellegoor	39.000	50.000	50.000
70.3 Nazorg stortplaats Wald	118.000	123.000	124.000
Baten (exclusief bijdrage gemeenten)	352.000	413.000	414.000
70.1 Nazorg stortplaats Langenberg	0	0	0
70.2 Nazorg stortplaats Bellegoor	0	0	0
70.3 Nazorg stortplaats Wald	0	0	0
Bijdrage gemeenten	0	0	0
Totaal saldo voor bestemming	0	0	0
Mutaties reserve	0	0	0
Totaal saldo na bestemming	0	0	0

Programma 3: Bijdrage per aansluiting	R 2013	B 2014	B 2015
70.1 Nazorg stortplaatsen	-	-	-
Totaal bijdrage per aansluiting	-	-	-

Toelichting

De kosten voor nazorg worden onttrokken aan de voorziening nazorg. De onttrekkingen voor 2015 zijn als volgt te specificeren:

- Stortplaats de Langenberg	228.000
- Stortplaats 't Bellegoor	50.000
- Stortplaats Wald	<u>124.000</u>
- Totaal	<u>402.000</u>

Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de toelichting bij de staat van reserves en voorzieningen.

Termijngebonden taken

Programma 4

Inleiding

Strategische doelstelling

Wij willen de taken, waarvoor veelal financiële en/of personele verplichtingen zijn aangegaan met derden, op een effectieve wijze afwikkelen tot de datum van de afloop van de contracten.

Bestuurlijke ontwikkelingen

Tijdens het Koerstraject is naar voren gekomen dat er een aantal taken bij de Regio worden uitgevoerd, die buiten de programma's van de Strategische Agenda vallen, maar waarvoor wel contractuele verplichtingen bestaan. Zodra een contractuele verplichting op grond van de termijn ten einde komt, vervalt de taak (termijngebonden taak). De gemeenten moeten op dat moment individueel besluiten over de invulling van het taakveld, waarvoor de contractuele verplichting door de Regio was aangegaan.

Wat zijn onze kaders?

Beleidskaders	Jaar
Besluit Woninggebonden Subsidies (BWS)	1993

Toelichting beleidskaders

Besluit woninggebonden subsidies

In 1993 is de uitvoering van het Besluit Woninggebonden Subsidies aan de Regio als uitvoerende taak opgedragen. De taak kent als eindtermijn 2017.

Wat gaan we doen?

Speerpunten
Besluit Woninggebonden Subsidies (BWS)

Toelichting speerpunten

Besluit woninggebonden subsidies (BWS)

Het BWS is een subsidieregeling van het Rijk, waarin geldelijke steun is geregeld voor het bouwen van woningen, woonwagens en standplaatsen en ingrijpende voorzieningen aan woningen. De Regio is budgethouder voor de Achterhoekse gemeenten en ontvangt de BWS-gelden van het Rijk. Het Rijk heeft deze subsidieregeling in september 2009 afgekocht. De Regio neemt subsidiebesluiten en draagt zorg voor de betaling van BWS-gelden aan belanghebbenden. De werkzaamheden bestaan uit de jaarlijkse administratie en beoordeling en verwerking van de inkomensvoetsen.

Wat mag het kosten?

Programma 4: Termijnggebonden taken	R 2013	B 2014	B 2015
80.1 Termijnggebonden taken	337.000	31.000	31.000
Lasten	337.000	31.000	31.000
80.1 Termijnggebonden taken	230.000	0	0
Baten (exclusief bijdrage gemeenten)	230.000	0	0
80.1 Termijnggebonden taken	90.000	0	0
Bijdrage gemeenten	90.000	0	0
Totaal saldo voor bestemming	17.000	31.000	31.000
Mutaties reserve	17.000	31.000	31.000
Totaal saldo na bestemming	0	0	0
Programma 4: Inwonerbijdrage	R 2013	B 2014	B 2015
Cultuurhistorie (regionaal archeoloog)	0,30	-	-
Totaal Inwonerbijdrage	0,30	-	-

Toelichting

De mutatie reserve (€ 31.000) betreft een onttrekking aan de reserve BWS renteresultaat vanwege loonkosten van de BWS-medewerker welke tot het einde van de regeling (in 2017) uit de reserve worden betaald (AB 30 juni 2010).

De inwonerbijdrage op dit programma is nihil.

Overige uitgaven en inkomsten

Programma 5

Inleiding

Strategische doelstelling

Wij willen begrotingsevenwicht binnen de bij andere programma's nagestreefde doelstellingen en met een minimale bijdrage van de gemeenten een maximaal resultaat behalen. De kosten en opbrengsten moeten elkaar, gezien de beperkte financiële armslag, zoveel mogelijk in evenwicht houden.

Wat zijn onze kaders?

Beleidskaders	Jaar
Besluit Accountantscontrole Provincies en Gemeenten (BAPG)	2001
Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)	2004
Verordeningen ex art. 212 en 213 Gemeentewet	2006
Regeling inkoop en aanbesteding	2010
Treasurystatuut	2011
Regiocontract 2012-2015	2012
Begroting 2014 en meerjarenraming 2014 – 2017	2013

Toelichting beleidskaders

Besluit Accountantscontrole Provincies en Gemeenten (BAPG)

Op grond van het BAPG is een financiële verordening en een controleverordening vastgesteld door het algemeen bestuur op 18 december 2006. De uitwerking van de eisen van het BAPG wordt geconcretiseerd in een (jaarlijks) controleprotocol en de (jaarlijkse) verbijzonderde interne controle.

Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)

In het BBV is de wijze waarop de financiële huishouding van de Regio moet worden vormgegeven in operationele zin. In de begroting en de jaarrekening is dit besluit al volledig doorgevoerd.

Verordeningen ex art. 212 en 213 Gemeentewet

Via het Besluit Accountantscontrole Provincies en Gemeenten (BAPG) zijn twee artikelen van de Gemeentewet ook van toepassing verklaard voor samenwerkingsverbanden. De financiële verordening ex artikel 212 GW regelt het uitoefenen van het bestuur over en toezicht op het geheel van de regionale middelen en rechten. De controleverordening ex artikel 213 GW regelt de wijze waarop de controlefunctie dient te worden uitgeoefend en de wijze waarop verantwoording dient te worden afgelegd.

Regeling inkoop en aanbesteding

Op grond van artikel 22 van de financiële verordening dient het dagelijks bestuur zorg te dragen voor interne regels voor inkoop en aanbesteding van goederen, werken en diensten. De regels voor inkoop en aanbesteding zijn nader uitgewerkt in een praktische instructie voor de organisatie.

Treasurystatuut

Het statuut vloeit voort uit de Wet Fido. In het statuut is de wijze geregeld waarop door het dagelijks bestuur de geldmiddelen worden beheerd.

Regiocontract 2013 - 2016

Op 25 april 2012 is het Regiocontract tussen Regio en Provincie getekend. In het Regiocontract staan projecten benoemd, die onder verantwoordelijkheid van de Regio uitgevoerd gaan worden. Hiervoor is door de provincie de Regio aangewezen als beheers- en betaalautoriteit.

Begroting 2014 en meerjarenraming 2014 – 2017

Het algemeen bestuur stelt jaarlijks in juli op basis van de budgettaire uitgangspunten de eerstvolgende begroting en meerjarenraming vast. In de Strategische Agenda legt het algemeen bestuur de beleidslijnen in meerjarenperspectief neer en de (meerjaren)begroting bevat het financiële kader hiervoor. De laatst vastgestelde begroting betreft het jaar 2014 inclusief 1e wijziging. Op 29 februari 2012 is het jaarplan 2012-2015 door het AB vastgesteld.

Wat gaan we doen?

Speerpunten
1. Incidentele financiering
2. Algemeen financieel beleid
3. Treasury

Toelichting speerpunten

Ad 1. Incidentele financiering

Gedurende een begrotingsjaar kunnen zich onverwachte projecten en uitgaven voordoen. Getracht wordt met passende incidentele maatregelen een zo groot mogelijk begrotingsevenwicht te realiseren met een minimale belasting van de gemeentelijke financiën.

Ad 2. Algemeen financieel beleid

In dit kader vraagt het voldoen aan wettelijke kaders en daarop betrekking hebbende verordeningen continu de aandacht. De verbetering van de beleidscyclus (planning & control) en de Inpassing daarvan in de gemeentelijke beleidscyclus vereist veel samenwerking met de gemeenten. We richten onze aandacht daarom continu op de ontwikkeling van adequate bedrijfsvoering (controle op de naleving en relevantie van geldende regelgeving, administratieve organisatie, interne controle, verantwoording en rechtmatigheid van de regio-uitgaven) en de legitimatie van de gemeenteraden op de geëigende momenten in een jaar.

Ad 3. Treasury

Op grond van bestuursbesluiten op 9 maart 1998 (intentie overname 't Bellegoor en 't Wald) en op 22 april 2009 (uitvoering overdracht) is de nazorg voor de intergemeentelijke stortplaatsen 't Bellegoor en 't Wald in 2009 ondergebracht bij de Regio. De nazorgplicht voor stortplaats "De Langenberg" ligt tot 2019 bij de Regio Achterhoek. Door een gewijzigde taakinvulling bij de Regio Achterhoek wordt ingezet op vervroegde taakoverdracht van de nazorg van de drie regionale stortplaatsen (Langenberg, Bellegoor en WALD) aan de provincie Gelderland. Zodra de nazorggelden worden overgedragen naar de Provincie zal de Regio de bestaande activa (met name personeelshypotheek) volledig moeten financieren met geldleningen. De herfinanciering zal medio 2014/begin 2015 een belangrijk aandachtspunt vormen.

Wat mag het kosten?

Programma 5: Overige uitgaven en inkomsten			
	R 2013	B 2014	B 2015
10.3 Onvoorzien	63.000	10.000	10.000
130.1 Renteresultaat	296.000	778.000	761.000
Bedrijfsvoering	790.000	688.000	671.000
Lasten	1.149.000	1.476.000	1.442.000
10.3 Onvoorzien	21.000	0	21.000
130.1 Renteresultaat	273.000	772.000	761.000
Bedrijfsvoering	772.000	688.000	671.000
Baten (exclusief bijdrage gemeenten)	1.066.000	1.460.000	1.453.000
10.3 Onvoorzien	-8.000	10.000	- 11.000
130.1 Renteresultaat	-1.000	-	-
Bedrijfsvoering	-42.000	-	-
Bijdrage gemeenten	-51.000	10.000	- 11.000
Totaal saldo voor bestemming	134.000	6.000	-
Mutaties reserve	134.000	6.000	-
Totaal saldo na bestemming	0	0	0

Programma 5: Inwonerbijdrage			
	R 2013	B 2014	B 2015
10.3 Onvoorzien	- 0,03	0,03	-0,04
130.1 Renteresultaat	-	-	-
Bedrijfsvoering	- 0,14	-	-
Totaal inwonerbijdrage	- 0,17	0,03	-0,04

Toelichting

De mutatie reserve (nihil) betreft een toevoeging rente aan reserves van € 8.000 vermindert met een onttrekking van € 8.000 aan reserve BWS renteresultaat voor een uitbetaling van rente aan belanghebbenden.

De inwonerbijdrage betreft een budget van € 10.000 (€ 0,03) voor incidenteel onvoorzien vermindert met en een taakstelling van € 21.000 (€ 0,07). Het algemeen bestuur heeft op 12 maart 2014 besloten tot het hanteren van het accres voor 2015 van -0,94%. Rekening houdend met autonome kostenstijgingen voor loonontwikkeling (1%) en prijsontwikkeling (1,25%) betekent dit een bezuinigingstaakstelling van € 21.000. De taakstelling zal worden meegenomen bij de takendiscussie die in de tweede helft van 2014 zal worden gevoerd mede naar aanleiding van de uitvoeringsagenda die momenteel wordt opgesteld.

De kosten voor bedrijfsvoering betreffen de kosten voor leiding en ondersteuning en huisvesting. De daling van de kosten van bedrijfsvoering wordt met name veroorzaakt door de lagere huisvestingskosten (vervallen huurkosten en -inkomsten van De Wheme in Groenlo).

Deel 2

Paragrafen

1. Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen is het vermogen om (incidentele) financiële tegenvallers te kunnen opvangen om taken te kunnen voortzetten. Het weerstandsvermogen is de relatie tussen de weerstandscapaciteit (de beschikbare middelen om niet begrote kosten te dekken) en de risico's (waarvoor geen voorzieningen zijn getroffen of verzekeringen voor zijn afgesloten). Het weerstandsvermogen is van belang voor het bepalen van de gezondheid van de financiële positie van de Regio.

1.1 Beleid

In de nota "reserves en voorzieningen" van 25 april 2012 zijn kaders gegeven hoe met het vermogen van de Regio kan en mag worden omgegaan. Door het algemeen bestuur is bepaald dat het weerstandsvermogen wordt vastgesteld op een vast bedrag dat in de buurt ligt van 10% van de begrote omzet. Medio 2010 is de taak voor het Streekarchief vervallen bij de Regio en heeft het algemeen bestuur een maximaal bedrag voor het weerstandsvermogen bepaald van € 400.000 (AB 25 april 2012). Jaarlijks wordt bij het vaststellen van de begroting een eventueel surplus van de algemene reserve bepaald. Dit surplus wordt bepaald op basis van het laatste jaar van het meerjarenbeeld rekening houdend met de effecten van reeds genomen besluiten (AB 25 april 2012).

1.2 Weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit het vrij besteedbaar deel van de algemene reserve vermeerderd met stille reserves en met onvoorziene posten.

	2014	2015	2016	2017	2018
<i>Per 31 december</i>					
- Vrij besteedbaar deel alg. reserve	405.000	413.000	413.000	413.000	413.000
- Stille reserves	memorie	memorie	memorie	memorie	memorie
- onvoorzien	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Weerstandscapaciteit	415.000	423.000	423.000	423.000	423.000

1.3 Risico's

De relevante risico's voor het weerstandsvermogen zijn die risico's die niet op een andere wijze zijn te ondervangen. Reguliere risico's (doen zich regelmatig voor en zijn veelal vrij goed meetbaar) maken geen deel uit van de risico's in deze paragraaf. Hiervoor kunnen immers verzekeringen worden afgesloten of voorzieningen worden gevormd.

De risico's kunnen worden ingedeeld in:

1. risico's voortvloeiend uit het eigen beleid;
2. risico's voortvloeiend uit het beleid van een hogere overheid;
3. risico's voortvloeiend uit het doen / nalaten van derden en
4. risico's voortvloeiend uit niet te beïnvloeden autonome ontwikkelingen

1.3.1 Risico's voortvloeiend uit het eigen beleid

Memorieramingen en voorlopige ramingen

In de programma's hebben de memorieposten betrekking op kosten van vacature-invulling, reïntegratietrajecten of onvoorziene opbrengsten. De functie van de memorieramingen is aan te geven dat er een mogelijkheid in zit dat er een bijdrage moet worden verleend of kosten moeten worden gemaakt, maar dat de omvang daarvan op nog geen enkele wijze valt in te schatten.

Inzet van egalisatievoorzieningen of – reserves

Om een egalisatie aan te brengen in de lastenontwikkeling van ondersteunende werkzaamheden om daarmee financiële rust in de exploitatie aan te brengen, kan een egalisatiereserve ingezet worden. Momenteel kent de Regio alleen een egalisatievoorziening voor intern onderhoud van het gebouw. Hieraan ligt een onderhoudsplan ten grondslag dat jaarlijks wordt geactualiseerd.

Beheer stortplaatsen

In 2009 zijn de kosten en opbrengsten in het kader van de nazorg geactualiseerd (nazorgplannen) en is de voorziening hiervoor op peil gebracht. Afwijkingen ten opzichte van gehanteerde uitgangspunten (o.a. rente%, afschrijvingstermijnen en tarieven) kunnen zowel voordelige als nadelige financiële gevolgen hebben. Bij nadelige financiële gevolgen zullen de deelnemende gemeenten worden aangesproken.

1.3.2 Risico's voortvloeiend uit het beleid van een hogere overheid

Projectsubsidies

Van de Provincie Gelderland worden voor diverse projecten subsidies ontvangen. Op grond van de evaluatie van een project kan sprake zijn van een terugbetaling van een ontvangen voorschot. Gedacht moet worden aan Regeling ISV-gelden, Regeling Externe veiligheid en Regiocontract 2012 – 2015. Tekorten als gevolg van bijgestelde subsidiebeschikkingen, blijven voor risico en rekening van de deelnemende gemeenten.

1.3.3 Risico's voortvloeiend uit het doen / nalaten van derden

Schadeclaims onrechtmatige overheidsdaad en productverantwoordelijkheid

De Regio wordt soms geconfronteerd met schadeclaims. Naar aanleiding van een brand bij Moram in 's-Heerenberg is een claim neergelegd bij de Regio (Regionale Brandweer). Het dagelijks bestuur heeft op 24 maart 2004 besloten dat dit aspect buiten de opschaling van de brandweertaak bleef en voor rekening van de Regio is. Na een jarenlange onzekerheid over de financiële uitkomsten is in 2013 een maximale claim toegewezen die binnen de verzekeringspolis past. Definitieve afhandeling van de procedure dient nog wel plaats te vinden.

1.3.4 Risico's voortvloeiend uit niet te beïnvloeden autonome ontwikkelingen

Inflatieontwikkeling loon- en prijsstijging

Wanneer CAO-onderhandelingen of het algemene prijspeil hogere (of lagere) ontwikkelingen geeft, kan dit doorwerken in lopende contracten en subsidierelaties. Mocht de loonontwikkeling van de ambtenarensalarissen anders uitvallen, zal één en ander doorwerken in het jaarresultaat.

Hypotheekverstrekking aan personeelsleden

De mogelijkheid van hypotheekverstrekking is wettelijk verboden vanaf 2009. Voor de bestaande hypotheek van medewerkers bestaat nog wel de mogelijkheid voor tweemaal renteconversie gedurende de looptijd. De hypotheek voor personeelsleden van uitgetreden organisatieonderdelen zijn bevroren. De voorziening nazorg stortplaatsen maakt het voor de Regio mogelijk om eigen investeringen intern te financieren. Wanneer de voorziening wordt aangesproken voor uitgaven, dan wel belegd wordt kan, afhankelijk van de rente op de kapitaalmarkt, een nadeel ontstaan.

Secundaire arbeidsvoorwaarden

Op grond van het cafetariamodel kan het personeel verlofdagen kopen of verkopen. Dit heeft financiële consequenties dan wel gevolgen voor het aantal beschikbare uren. De financiële gevolgen komen jaarlijks ten laste van het jaarresultaat, omdat vooraf nauwelijks een inschatting gemaakt kan worden van deze financiële gevolgen. Deze kunnen jaarlijks behoorlijk fluctueren.

1.4 Conclusie weerstandsvermogen

Het geformuleerde plafond voor het weerstandsvermogen is vastgesteld op € 400.000. Het begrote vrij besteedbare deel van de algemene reserve per 31 december 2018 bedraagt € 413.000. De begrote weerstandscapaciteit per 31 december 2018 bedraagt € 423.000. De Regio heeft geen risicodossiers meer die niet onder de normale bedrijfsrisico's vallen.

Voorgesteld wordt het surplus boven de algemene reserve per 31 december 2018 (€ 10.000) niet uit te keren aan de gemeenten gezien de geringe omvang van dit surplus.

2. Paragraaf financiering

In deze paragraaf geven we inzicht in het financieringsbeleid van de Regio. In de financieringsparagraaf (ook wel treasuryparagraaf) komen achtereenvolgens aan de orde treasurybeheer en financiering.

De beleidskaders voor de uitvoering van de treasuryfunctie voor de Regio zijn vastgelegd in:

- Financiële verordening Regio Achterhoek (2007)
- Treasurystatuut Regio Achterhoek (2011)
- Nota reserves en voorzieningen Regio Achterhoek (2012)

De belangrijkste ontwikkeling binnen het financieringsbeleid is de invoering van schatkistbankieren. De wet schatkistbankieren verplicht gemeenten, provincies, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen om hun overtollige financiën onder te brengen bij het Rijk. Schatkistbankieren houdt in dat de liquide middelen (tegoeden) worden aangehouden bij het ministerie van Financiën in de vorm van een rekening courant. Het betalingsverkeer loopt als voorheen via de huisbankier, waarbij de mutaties dagelijks worden verrekend met de bij het ministerie aangehouden tegoeden. De motivatie van het Rijk voor het verplichte schatkistbankieren is de optische verbetering van de EMU-schuld van Nederland. Daarnaast wil het Rijk hiermee risico's beperken bij het uitzetten van middelen bij financiële instellingen. Door de invoering van schatkistbankieren is voor wat betreft het uitzetten van overtollige liquide middelen het treasurystatuut niet meer van belang.

2.1 Treasurybeheer

Het treasurybeheer is (beleids)uitvoering van de treasuryfunctie, binnen de kaders van het huidige financieringsstatuut. De treasuryfunctie omvat alle activiteiten die zich richten op het sturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, financiële geldstromen, de financiële posities en hieraan verbonden risico's. Tot treasuryrisico's behoren renterisico's, kredietrisico's en liquiditeitsrisico's. Deze risico's vloeien voort uit de transacties binnen de treasuryfunctie. De wet fido en het hierop gebaseerde treasurystatuut geven de speelruimte waarbinnen de treasuryactiviteiten moeten plaatsvinden. Leningen of garanties mogen alleen uit hoofde van de publieke taak worden verstrekt. Indien middelen worden uitgezet, dienen deze niet te zijn gericht op het genereren van inkomsten door het lopen van overmatige risico's.

2.1.1 Renterisico

Het renterisicobeheer heeft als doelstelling het beperken van de invloed van mogelijke rentewijzigingen op de financiële positie van de organisatie. De wet Fido geeft twee concrete richtlijnen (de renterisiconorm en de kasgeldlimiet) voor het beheersen van renterisico's.

Renterisiconorm

De renterisiconorm is een instrument voor de beheersing van het risico van rentewijziging bij herfinanciering. Om de risico's van hogere renten bij noodzakelijke herfinancieringen en/of renteherzieningen te beperken, mag de herfinanciering van de leningen of de herziening van de rente van leningen in totaliteit jaarlijks niet meer dan 20% van de totale vaste schuld per 1 januari bedragen (rente-risiconorm). De Regio is geen geldleningen aangegaan. Derhalve is er geen renterisico.

Kasgeldlimiet

Om de rentegevoeligheid te beperken is de kasgeldlimiet ingesteld. De kasgeldlimiet stelt een maximum aan de omvang van de netto vlottende schuld (kort geld). De zogenaamde netto vlottende schuld mag maximaal 8,2% bedragen van het begrotingstotaal. Daarboven moet lang geld worden aangetrokken.

De kasgeldlimiet voor de Regio Achterhoek bedraagt voor 2015 €295.000 (8,2% *€3.593.000). De Regio kent geen netto vlottende schuld en blijft daarmee binnen de limiet.

2.1.2 Krediet- en liquiditeitsrisico's

Eind 2013 is het verplichte schatkistbankieren ingevoerd. Zoals in de inleiding aangegeven worden alle overtollige liquide middelen aangehouden in de schatkist. Wel is er sprake van een drempel, waarover de Regio zelf mag beschikken. Die is vastgesteld op 0,75% van het begrotingstotaal met een minimum van € 250.000 en een maximum van € 2.500.000. Voor de Regio bedraagt dit € 250.000. Over de overtollige middelen in de schatkist wordt de daggeldrente (EONIA) vergoed. Over de tegoeden bij de BNG (maximaal € 250.000) ontvangen wij een rente die is gebaseerd op BNG-tarieven rekening-courant.

2.2 Financiering

De aanwezig activa worden eerst met eigen vermogen (algemene en bestemmingsreserves) en vervolgens met vreemd vermogen (voorzieningen en langlopende schulden) gefinancierd.

De maximale omvang van de aan te trekken geldleningen is bepaald op € 6 miljoen, wat is gebaseerd op het totaal van uitstaande hypotheek (bestuursbesluit van 11 november 2002). De in dit kader afgesloten langlopende geldlening van € 3 miljoen ter dekking van renterisico's van uitstaande personeelshypotheek is volledig afgelost in 2015. De aantrekking van geldleningen is gerelateerd aan de uitstaande personeelshypotheek, omdat de personeelshypotheek niet direct contant kunnen worden gemaakt op het moment dat gelden voor de nazorg stortplaatsen nodig zijn. De financiering geschiedt namelijk nu nog met eigen voorzieningen voor nazorg en calamiteiten stortplaatsen (interne financiering). Er worden alleen vaste geldleningen afgesloten met een rentepercentage van minder dan 4% omdat dit het gemiddelde rentepercentage van de personeelshypotheek is. De leningenportefeuille ziet er als volgt uit:

Leningportefeuille	Hoofdsom	Rente %	Looptijd	Eindtermijn	Stand 1-1-2015	Stand 31-12-2015
Lening 1	3.000.000	2,97%	10 jaar	2015	300.000	-

In navolgende tabel wordt het jaarlijkse financieringstekort c.q. -overschot op de bestaande vaste activa en passiva geschetst.

Stand 1/1 (x € 1.000)	1-1-2015	1-1-2016	1-1-2017	1-1-2018	1-1-2019
Investerings (bestaand)	90	80	70	60	50
Ambtenarenhypotheek	5.900	5.840	5.780	5.720	5.660
Vervangingsinvesteringen (MJR)	0	5	0	2	39
Nieuw beleid	-	-	-	-	-
Activa (A)	5.990	5.925	5.850	5.782	5.749
Reserves	900	750	700	600	500
Voorzieningen	16.000	16.000	16.000	16.000	16.000
Geldleningen	300	0	0	0	0
Verplichtingen BWS	500	200	50	0	0
Passiva (B)	17.700	16.950	16.750	16.600	16.500
Financieringstekort (A-B)	-	-	-	-	-
Financieringsoverschot (B-A)	11.710	11.025	10.900	10.818	10.751
Kasgeldlimiet	295	295	295	295	295
Resterende investeringsruimte	12.005	11.320	11.195	11.113	11.046

Uit de liquiditeitsstaat blijkt voor de komende jaren dat de activa grotendeels uit ambtenarenhypotheek bestaat. Vanaf januari 2009 zijn geen nieuwe ambtenarenhypotheek meer mogelijk zijn; de bestaande hypotheek lopen wel door tot het einde van de contractduur. De substantiële middelen in de voorzieningen omvatten voornamelijk de verplichte vorming van voorzieningen voor de nazorg van de stortplaatsen "De Langenberg", "t Bellegoor" en "WALD" (zie voor nadere toelichting staat van reserves en voorzieningen).

2.3 Conclusie

Uit de voorgaande paragrafen blijkt dat de Regio bij ongewijzigde voortzetting van het (financierings-) beleid geen risico loopt, behalve wanneer de voorziening nazorg stortplaatsen gebruikt moet worden. Zodra die gelden worden overgedragen naar de Provincie, is sprake van een nieuwe situatie. Dan zal de Regio de bestaande activa volledig moeten financieren met geldleningen.

3. Bedrijfsvoering

De bedrijfsvoering omvat de onderdelen bestuursondersteuning, planning & control en administratie, personeelszaken, automatisering, secretariaat en archief.

3.1 Wat willen we bereiken

De bedrijfsvoering omvat alle faciliteiten en randvoorwaarden die benodigd zijn om de gewenste dienstverlening aan de gemeenten in de regio te realiseren. Om de dienstverlening steeds verder te kunnen verbeteren en in te spelen op de veranderingen binnen de organisatie, is de bedrijfsvoering steeds in beweging. Bij de keuzes die worden gemaakt houden we de behoefte van de gemeenten aan inzicht in en verantwoording over de financiële huishouding steeds goed voor ogen. Het belang van een rechtmatig, doelmatig en doeltreffend beleid en beheer staat voorop.

3.2 Wat doen we daarvoor

3.2.1. Bestuursondersteuning

De bestuurlijke werkzaamheden zijn vooral geënt op coördinatie bij de besluitvormingsprocessen (verzorgen van vergaderstukken voor AB en DB) en ondersteuning van het bestuur van de 30's. De voorlichting aan de bestuursorganen, waarmee de Regio een bestuurlijke relatie heeft, wordt eveneens gecoördineerd door de bestuursondersteuner.

3.2.2 Planning & control en administratie

De financiële werkzaamheden bestaan uit het opstellen en bewaken van begrotingen, jaarrekeningen, rapportages, interne controle, verordeningen, externe contacten, inbreng van financiële expertise bij projecten, invulling betaal- en beheerautoriteit Regiocontract en het voeren van de financiële administratie. In het kader van het projectmatig werken door de werkplaatsen is een goede projectadministratie een belangrijk aandachtspunt. Voor de werkwijze binnen Regio is de continue afstemming van de planning en control cyclus met de gemeentelijke beleidscycli een belangrijk item.

3.2.3 Personeelszaken

Voor de salarisadministratie is een contract afgesloten met Gemeente Doetinchem. In november 2011 is de personeelsfunctionaris met FPU gegaan. De werkzaamheden worden intern opgevangen met behulp van ondersteuning van gemeenten op afroep.

3.2.4 Automatisering

Voor de automatisering is een contract afgesloten met de gemeente Doetinchem voor het gebruik van netwerkfaciliteiten, ondersteuning en voor de basishardware (computer inclusief toebehoren). De kosten voor speciale software (financieel pakket, etc.) blijven voor rekening van de Regio.

3.2.5 Secretariaat

Het secretariaat verzorgt de correspondentie en agendabeheer voor het bestuur secretaris en de programmaonderdelen. In de huidige samenstelling is continue bezetting gerealiseerd.

3.2.6. Archief

De archiefwerkzaamheden bestaan uit het duurzaam bewaren, ontsluiten en beschikbaar stellen van archiefstukken. De digitalisering van archieven blijft een belangrijk aandachtspunt, zeker als gekeken wordt naar juiste archivering van emailverkeer. Het doel van digitalisering van archieven is enerzijds het opvangen van gebrek aan fysieke archiefruimte, anderzijds het optimaliseren van de dienstverlening aan de organisatie.

4. Verbonden partijen

De Regio heeft met heel veel partijen een relatie. Het criterium voor het opnemen van een partij in de paragraaf ligt bij de vraag of de Regio bij deze partijen een bestuurlijk én financieel belang heeft.

Nieuwe verbonden partijen of wijzigingen

Er is geen sprake van nieuwe verbonden partijen. Ook zijn er geen wijzigingen aangebracht in bestaande verbonden partijen.

Ongewijzigde verbonden partijen

Euregio

Euregio is een Nederlands-Duits grensoverschrijdend samenwerkingsverband tussen lokale en regionale overheden. De gemeenten in de Regio Achterhoek zijn lid van de Euregio te Gronau. De gemeenten Oude IJsselstreek en Montferland zijn ook nog lid van de Euregio Rhein/Waal. In totaal bestaat het dagelijks bestuur van de Euregio uit 10 bestuurders (exclusief voorzitter en secretaris). De Regio heeft één zetel in het dagelijks bestuur van de Euregio, welke nu nog wordt ingevuld door de portefeuillehouder grensoverschrijdende samenwerking in het dagelijks bestuur van de Regio Achterhoek. Daarnaast kent de Regio een bestuurlijke afvaardiging van 11 personen naar de Euregio-raad (te vergelijken met een algemeen bestuur). Deze afvaardiging geschiedt op basis van partijpolitiek en is een afspiegeling van de uitslag van de meest recente gemeenteraadsverkiezingen. De Euregio-raad kent in totaal 80 leden. De financiële relatie komt tot uitdrukking in de vorm van een jaarlijkse subsidie die door de Regio wordt toegekend namens de acht gemeenten. Naast de Nederlandse bijdrage krijgt Euregio bijdragen van de Duitse gemeenten. De geraamde bijdrage voor 2015 bedraagt € 105.000 (€ 0,35 per inwoner).

Deel 3

Uiteenzetting financiële positie

1. RECAPITULATIE PER PROGRAMMA

	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015
Lasten			
Bestuur	207.000	239.000	188.000
Strategische Agenda	1.700.000	1.740.000	1.518.000
Nazorg stortplaatsen	352.000	413.000	414.000
Termijnggebonden taken	337.000	31.000	31.000
Overige uitgaven en inkomsten	1.149.000	1.476.000	1.442.000
TOTAAL LASTEN	3.745.000	3.899.000	3.593.000
Baten (exclusief bijdrage gemeenten)			
Bestuur	131.000	164.000	114.000
Strategische Agenda	322.000	382.000	150.000
Nazorg stortplaatsen	352.000	413.000	414.000
Termijnggebonden taken	230.000	0	0
Overige uitgaven en inkomsten	1.066.000	1.460.000	1.453.000
TOTAAL BATEN	2.101.000	2.419.000	2.131.000
Bijdrage gemeenten			
Bestuur	76.000	70.000	69.000
Strategische Agenda	1.372.000	1.319.000	1.329.000
Nazorg stortplaatsen	0	0	0
Termijnggebonden taken	90.000	0	0
Overige uitgaven en inkomsten	-51.000	10.000	-11.000
TOTAAL BIJDRAGE GEMEENTEN	1.487.000	1.399.000	1.387.000
RESULTAAT VOOR BESTEMMING	157.000	81.000	75.000
Mutatie reserves			
Bestuur	0	5.000	5.000
Strategische Agenda	6.000	39.000	39.000
Nazorg stortplaatsen	0	0	0
Termijnggebonden taken	17.000	31.000	31.000
Overige uitgaven en inkomsten	134.000	6.000	0
TOTAAL MUTATIES RESERVES	157.000	81.000	75.000
RESULTAAT NA BESTEMMING	0	0	0

2. MEERJARENRAMING 2015-2018

	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Lasten				
Bestuur	188.000	133.000	133.000	133.000
Strategische Agenda	1.518.000	1.329.000	1.347.000	1.366.000
Nazorg stortplaatsen	414.000	414.000	414.000	414.000
Termijnggebonden taken	31.000	31.000	31.000	0
Overige uitgaven en inkomsten	1.442.000	1.442.000	1.442.000	1.442.000
<i>Meerjarige aanpassingen autonome kosten</i>				
Salarissen en sociale lasten		15.000	16.000	16.000
Prijsindex		3.000	3.000	3.000
TOTAAL LASTEN	3.593.000	3.367.000	3.386.000	3.374.000
Baten (exclusief bijdrage gemeenten)				
Bestuur	114.000	64.000	64.000	64.000
Strategische Agenda	150.000	0	0	0
Nazorg stortplaatsen	414.000	414.000	414.000	414.000
Termijnggebonden taken	0	0	0	0
Overige uitgaven en inkomsten	1.453.000	1.432.000	1.432.000	1.432.000
TOTAAL BATEN	2.131.000	1.910.000	1.910.000	1.910.000
Bijdrage gemeenten				
Bestuur	69.000	69.000	69.000	69.000
Strategische Agenda	1.329.000	1.329.000	1.347.000	1.366.000
Nazorg stortplaatsen	0	0	0	0
Termijnggebonden taken	0	0	0	0
Overige uitgaven en inkomsten	-11.000	10.000	10.000	10.000
<i>Meerjarige aanpassingen autonome kosten</i>				
Gemeentelijke bijdrage		18.000	19.000	19.000
TOTAAL BIJDRAGE GEMEENTEN	1.387.000	1.426.000	1.445.000	1.464.000
RESULTAAT VOOR BESTEMMING	75.000	31.000	31.000	0
Mutatie reserves				
Bestuur	5.000	0	0	0
Strategische Agenda	39.000	0	0	0
Nazorg stortplaatsen	0	0	0	0
Termijnggebonden taken	31.000	31.000	31.000	0
Overige uitgaven en inkomsten	0	0	0	0
TOTAAL MUTATIES RESERVES	75.000	31.000	31.000	0
RESULTAAT NA BESTEMMING	0	0	0	0

3. Algemene financiële beschouwing programmabegroting 2015

In deze paragraaf wordt een toelichting gegeven op de exploitatiebegroting 2015 van de Regio Achterhoek.

3.1 Algemene financiële beschouwing

3.1.1 Uitgangspunten programmabegroting 2015

Het algemeen bestuur heeft op 12 maart 2014 besloten tot het hanteren van het accres voor 2015 van -0,94%. Rekening houdend met autonome kostenstijgingen voor loonontwikkeling (1%) en prijsontwikkeling (1,25%) betekent dit een bezuinigingstaakstelling van € 21.000.

	Prijsontwikkeling		Loonontwikkeling	
	2014	2015	2014	2015
Ramingen CPB septembercirculaire:				
- prijsmutatie BBP	1,50%	1,25%		
- overheidsconsumptie beloning werknemer			1,00%	1,50%
Begroting Regio (excl. nacalculatie)	2,00%	1,25%	1,50%	1,00%

Het rentepercentage voor toevoeging van rente aan reserves, opgenomen in de Staat van reserves en voorzieningen, wordt voor 2015 voorlopig op 2,0% vastgesteld. Ten aanzien van het rentepercentage voor nieuwe investeringen per 1 januari 2015 wordt uitgegaan van 2,75%.

3.1.2 Bijdrage per inwoner begroting 2015

De Regiobegroting bevat de strategische kerntaken (procesmanagement Achterhoek Agenda 2020 en procesmanagement externe betrekkingen) de doorbetalingen aan derden (Euregio), de uitvoering van beheersmatige kerntaken (stortplaatsen) en de termijngebonden (afbouw-) taken.

Op basis van de genoemde uitgangspunten bedraagt de bijdrage van de gemeenten voor 2015 € 1.386.979 (€ 4,65 per inwoner), ten opzichte van € 1.400.140 (€ 4,68 per inwoner) in 2014. Een daling van 0,94%.

	2015	2014 (tm 1 ^e w)	verschil
Strategische kerntaken	€ 4,30	€ 4,33	- € 0,03
Doorbetalingen aan derden (Euregio)	€ 0,35	€ 0,35	-
Totaal bijdrage per inwoner (excl projecten)	€ 4,65	€ 4,68	-€ 0,03

3.1.3 Projectbijdrage

De projecten in 2015 die voortvloeien uit de Agenda 2020 zullen worden uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van de Werkplaatsen Achterhoek 2020. De besluitvorming over de (inter)gemeentelijke deelname aan de projecten loopt via de portefeuillehoudersoverleggen, de colleges en indien nodig de raden. Projecten worden uitgevoerd in wisselende samenstelling, met een eigen financiering en organisatorische vormgeving.

3.1.4 Termijngebonden taken

Termijngebonden taken zijn contractuele verplichtingen voor taken die door de Regio worden uitgevoerd, maar die buiten de programma's van de Strategische Agenda vallen. Zodra een contractuele verplichting afloopt, vervalt de taak (afbouwtaak). De gemeenten moeten op dat moment individueel besluiten over de invulling van de betreffende taak. De taken Regionaal Archeoloog (€ 0,31 per inwoner) en Externe Veiligheid (€ 0,00 per inwoner ivm subsidie provincie) zijn per 1 april 2013 ondergebracht bij de Omgevingsdienst Achterhoek. Onder de termijngebonden taken valt nu nog BWS.

Termijnggebonden taken	Vastgelegd in	Eindtermijn	€ per inwoner
Budget Woninggebonden Subsidies	Subsidieregeling	Formeel tot 2020 (*)	-

(*) Op basis van de nog lopende subsidieverplichtingen is de verwachte eindtermijn 2017.

3.1.5 Meerjarenbeeld en risico's

In de meerjarenraming (deel 3 paragraaf 2) zijn de meerjarige structurele aanpassingen op het gebied van salarissen en prijsindex doorgerekend. Over de meerjarenperiode 2015 – 2018 geeft de inwonerbijdrage de volgende ontwikkeling te zien:

	2015	2016	2017	2018
Autonome kostenstijging	€ 0,03	pm	pm	pm
Daling aantal inwoners	€ 0,01	pm	pm	pm
Taakstelling ivm negatief accres	- € 0,07			
Totaal per inwoner	- € 0,03	pm	pm	pm

3.2 Toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves en voorzieningen

De onttrekkingen aan reserves en voorzieningen zijn als volgt:

Reserve	Progr.	Kosten	Mut.	Bedrag
Projectenreserve	1	project jaarplan 2012-2015	O	- 5.000
Projectenreserve	2	project jaarplan 2012-2015	O	- 39.000
BWS Renteresultaat	4	verplichtingen BWS loonkosten	O	- 31.000
Algemene reserve	5	rentetoevoeging	T	8.000
BWS Renteresultaat	5	verplichtingen BWS rente	O	- 8.000
		totale mutatie reserves Regio	O	75.000
Voorziening	Progr.	Kosten	Mut.	Bedrag
Risico wachtgelden	1	10.2 wachtgeld	O	- 64.000
Nazorg Langenberg	7	70.1 t/m 70.3 bijdrage stortplaats	O	- 401.000
		70.1 rentetoevoeging	T	703.000
Onderhoud gebouwen	9	120.2 dotatie onderhoud	T	1.000
		120.2 onderhoudskosten	O	- 5.000
		totale mutatie voorzieningen Regio	T	234.000

* Mut. : Mutatie O = Onttrekking en Mutatie T = Toevoeging

3.3 Investerings

Voor 2015 zijn geen nieuwe of vervangingsinvesteringen geraamd.

3.4 Incidentele baten en lasten

Volgens de BBV is het verplicht om een overzicht te presenteren van de incidentele baten en lasten.

Incidentele baten en lasten		2015	2016	2017	2018
Bestuur	Lasten	55.000	-	-	-
	Baten	50.000	-	-	-
Strategische agenda	Lasten	189.000	-	-	-
	Baten	150.000	-	-	-
Nazorg stortplaatsen	Lasten	-	-	-	-
	Baten	-	-	-	-
Termijnggebonden taken	Lasten	-	-	-	-
	Baten	-	-	-	-
Overige uitgaven en inkomsten	Lasten	-	-	-	-
	Baten	-	-	-	-

4. FORMATIEPLAN REGIO ACHTERHOEK 2015

<u>Formatie</u>	<u>Toegestane</u>	<u>waarvan:</u>			<u>Detach.</u>
	<u>per</u>	<u>detach.</u>	<u>vacature</u>	<u>wachtgeld</u>	<u>van derden</u>
	<u>01-02-14</u>				
<u>Programma's en operaties</u>					
Procesmanager	1,89				
Medewerker grens	0,60				
Procesmedewerker	3,67		0,05		
Communicatieadviseur	1,34				
Totaal programma's en operaties	7,50	0,00	0,05	0,00	0,00
<u>Leiding en ondersteuning</u>					
Secretaris	1,00				
Bestuursondersteuner	0,50				
Medewerker financiën	1,38		0,10		
Financieel beleidsmedewerker	0,75				
Mdw. doc. informatievoorziening	0,50				
Secretaresse	0,83				
Facilitaire ondersteuning	1,00		1,00		
Totaal leiding en ondersteuning	5,96	0,00	1,10	0,00	0,00
<u>Afbouwtaken</u>					
BWS	0,42				
Totaal afbouwtaken	0,42	0,00	0,00	0,00	0,00
<u>Stortplaatsen (beheersmatige kerntaak)</u>					
Medewerker stortplaatsen	0,50		0,25		
Totaal stortplaatsen	0,50	0,00	0,25	0,00	0,00
Totaal in dienst:	14,38	0,00	1,40	0,00	0,00
waarvan vacature	1,40				
waarvan gedetacheerd naar derden	0,00				
Gedetach. van derden (fin.bijraming)	0,00				

TOELICHTING OP HET FORMATIEPLAN

In bovenstaand overzicht is per afdeling aangegeven wat de toegestane formatie per 1 februari 2014 is. De gegevens zijn uitgedrukt in fulltime eenheden. De formatie wordt structureel ingezet voor de regiotaken conform vastgesteld beleid en voornamelijk ingevuld door medewerkers met een vast dienstverband bij de Regio Achterhoek. De gegevens, zoals opgenomen in dit overzicht, zijn gebruikt ten behoeve van het opstellen van de raming salarissen en sociale lasten voor de begroting 2015. De detachering vanuit derden aan de Regio is niet meegeteld in de toegestane formatie. Daarvoor worden zonnodig afzonderlijke budgetten in de begroting opgenomen. De detachering van de Regio naar derden vanuit de situatie van boventaligheid is eveneens niet meegeteld evenals de opbrengsten die hier tegenover staan.

Ontwikkelingen formatie 2015

De totale formatie van de Regio bedraagt 14,38 fte. Daarbij is nog geen rekening gehouden met de boventallige medewerkers en de wachtgelders. De formatie is ten opzichte van het vorige formatieplan ongewijzigd.

Onderdeel	Taak	2012	2013	2014	2015	Vershil 14-15
Programma's en operaties	Strategisch	6,74	6,74	7,50	7,50	-
Leiding en ondersteuning	Strategisch	6,06	6,06	5,96	5,96	-
Stortplaatsen	Beheersmatig	0,50	0,50	0,50	0,50	-
Termijngebonden taken	Afbouw	2,42	2,42	0,42	0,42	-
TOTAAL		15,72	15,72	14,38	14,38	-

Vacatures

De totale vacatureruimte bedraagt 1,40 fte, dit is als volgt onder te verdelen:

- Procesmedewerker	0,05 fte
- Leiding en ondersteuning (secretariaat/bode)	1,00 fte
- Stortplaatsen (medewerker stort)	0,25 fte
- Leiding en ondersteuning (financiën stort)	0,10 fte
Totaal	1,40 fte

De vacatureruimte zal afhankelijk van de werkdruk worden ingevuld.

Wachtgelders

De Regio kent 4 wachtgelders. Van de wachtgelders komen twee personen voor rekening van de Regio en twee worden er vergoed door het College Sanering Zorginstellingen (medewerkers ambulancedienst). Overeenkomstig het besluit van het algemeen bestuur worden de salariskosten van de wachtgelders gedekt uit de Voorziening Risico Wachtgelden.

Detachering

In totaal is er één medewerker werkzaam die (gedeeltelijk) worden gedetacheerd naar een externe organisatie.

Bepaling loonsom

In de raming van salarissen en sociale lasten wordt uitgegaan van de werkelijke structurele loonkosten per 1 februari 2014, gecorrigeerd voor een autonome loonstijging (CAO, periodieken, functiewaardering). De salarisindex voor 2015 bedraagt 1%. Voor vacatures worden de maxima voor desbetreffende functies gehanteerd. De totale loonsom voor 2015 bedraagt exclusief wachtgelders € 1.031.000.

Netto-uren

De productieve uren ofwel netto-uren bedragen 1.350 uren per formatieplaats, in overeenstemming met algemeen gehanteerde normen.

<i>Omschrijving per fulltime fte</i>	<i>Uren</i>	
Bruto beschikbare tijd	5 x 52 x 7,2	1.872
Verlof feestdagen	8 x 7,2	57
Normaal en buitengewoon verlof	27,5 x 7,2	198
Ziekteverzuim	5%	82
Aanwezige uren		1.535
Algemeen overleg		50
Opleiding en bijhouden literatuur		30
Frictie-uren (verplaatsing, verzorging, ed.)		105
Totaal indirecte uren		185
Netto werkuren (aanwezige – indirecte uren)		1.350

5. Staat van geactiveerde kapitaaluitgaven

5. Staat van geactiveerde kapitaallasten

Omschrijving van de kapitaaluitgaven	jaar van wijziging	jaar van aanschaf	jaar van aanschaf- waarde 1-1-2014	+	-	aanschaf- waarde 1-1-2015	+	-	aanschaf- waarde 31-12-2015	termijn	rente%	afschr. per 1-1-2015	afschr. in 2015	aflossing in 2015	Boek- waarde 1-1-2015	Boek- waarde 31-12-2015	Rente- lasten	Totaal v/d kapitaallast	
Huisvesting																			
Vervanging telefooncentrale	1e wijz. 08	2014	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	10	2,50%	446	457	457	4.654	4.097	114	571	
Smartboard	4e wijz. 10	2011	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5	3,50%	3.896	1.069	1.069	1.104	36	39	1.107	
Totaal huisvesting			5.000	5.000	10.000	0	0	10.000	0			4.342	1.526	0	5.658	4.132	153	1.679	
Meubilair																			
Meubilair	1e wijz. 04	2004	28.838	28.838	28.838	28.838	28.838	28.838	28.838	12	4,25%	25.848	2.990	2.990	2.990	0	127	3.117	
Vervangingsinvesteringen meubilair	1e wijz. 05	2005	1.101	1.101	1.101	1.101	1.101	1.101	1.101	12	3,50%	886	106	106	215	109	8	114	
Vervangingsinvesteringen meubilair	1e wijz. 05	2007	2.456	2.456	2.456	2.456	2.456	2.456	2.456	12	4,75%	1.482	227	227	974	747	46	273	
Inrichting receptie	2012	2012	16.617	16.617	16.617	16.617	16.617	16.617	16.617	12	3,00%	3.263	1.269	1.269	13.354	12.085	401	1.669	
Inrichting patio	2012	2012	4.013	4.013	4.013	4.013	4.013	4.013	4.013	12	3,00%	788	306	306	3.225	2.918	97	403	
Inrichting kantoorruimten	2012	2012	33.970	33.970	33.970	33.970	33.970	33.970	33.970	12	3,00%	6.669	2.594	2.594	27.301	24.707	819	3.413	
Inrichting bestuurskamer	2012	2012	3.882	3.882	3.882	3.882	3.882	3.882	3.882	12	3,00%	762	296	296	3.120	2.824	94	390	
Vervangingsinvesteringen meubilair	1e wijz. 10	2012	0	0	0	0	0	0	0	12	4,00%	0	0	0	0	0	0	0	
Totaal meubilair basis			90.877	0	90.877	0	0	90.877	0			39.698	7.789	0	51.179	43.390	1.591	9.380	
Meubilair specials																			
Archiefkasten DIV	1e wijz. 12	2014	3.780	3.780	3.780	3.780	3.780	3.780	3.780	10	2,50%	315	345	345	3.465	3.120	87	432	
Archiefkasten	1e wijz. 12	2012	6.220	6.220	6.220	6.220	6.220	6.220	6.220	10	3,00%	1.133	577	577	5.087	4.511	153	729	
Totaal meubilair specials			6.220	3.780	10.000	0	0	10.000	0			1.448	922	0	8.552	7.630	239	1.161	
Automatisering specials																			
Software financiën Exact (special)	1e wijz. 09	2014	12.000	12.000	12.000	12.000	12.000	12.000	12.000	5	2,50%	2.283	2.340	2.340	9.717	7.377	243	2.583	
Software Tim Enterprise	1e wijz. 10	2014	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	5	2,50%	3.805	3.900	3.900	16.195	12.295	405	4.305	
Procesbeschrijving (special)	1e wijz. 14	2014	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5	2,50%	951	975	975	4.049	3.074	101	1.076	
Forumapplicatie website	1e wijz. 12	2014	1.700	1.700	1.700	1.700	1.700	1.700	1.700	5	2,50%	323	331	331	1.377	1.046	34	366	
Totaal automatisering specials			0	38.700	0	38.700	0	0	38.700			7.362	7.547	0	31.338	23.791	783	8.330	
Automatisering (excl. netwerk)																			
Laptop presentaties	1e wijz. 11	2014	1.500	1.500	1.500	1.500	1.500	1.500	1.500	4	2,50%	731	380	380	769	389	19	399	
Totaal automatisering basis			0	1.500	0	1.500	0	0	1.500			731	380	0	769	389	19	399	
TOTAAL			102.097	48.980	0	151.077	0	0	151.077			53.580	18.163	0	97.497	79.333	2.785	20.948	

6. Staat van reserves en voorzieningen (incl. toelichting)

6. STAAT VAN RESERVES EN VOORZIENINGEN

Naam reserve	Saldo begin	Vermeerdering	Dotaties	Onttrekkingen	Saldo begin	Vermeerdering	Dotaties	Onttrekkingen	Saldo per
	2014	wegens rente	2014	2014	2015	wegens rente	2015	2015	31-12-2015
Algemene reserves									
Algemene reserve	393.262	11.798	0	0	405.060	8.101	0	0	413.161
ALGEMENE RESERVE	393.262	11.798	0	0	405.060	8.101	0	0	413.161
Bestemmingsreserve									
Projectenreserve	333.588	0	0	44.000	289.588	0	0	44.000	245.588
BWS renteresultaat	261.192	0	0	50.265	210.927	0	0	39.365	171.562
BESTEMMINGRESERVES	594.780	0	0	94.265	500.515	0	0	83.365	417.150
TOTAAL RESERVES	988.042	11.798	0	94.265	905.575	8.101	0	83.365	830.311
Voorzieningen									
Risico wachtgelden	507.224	0	0	67.774	439.450	0	0	64.000	375.450
Onderhoud huisvesting	93.099	0	1.000	5.000	89.099	0	1.000	5.000	85.099
Nazorg stortplaatsen (*)	11.713.840	527.123	3.796.000	400.725	15.636.238	703.631	0	401.479	15.938.390
VOORZIENINGEN	12.314.163	527.123	3.797.000	473.499	16.164.787	703.631	1.000	470.479	16.398.939
TOTAAL VOORZIENINGEN	12.314.163	527.123	3.797.000	473.499	16.164.787	703.631	1.000	470.479	16.398.939
TOTAAL-GENERAAL	13.302.205	538.921	3.797.000	567.764	17.070.362	711.732	1.000	553.843	17.229.250

(*) rentetoevoeging voorziening nazorg 4,5%

TOELICHTING BIJ STAAT VAN RESERVES EN VOORZIENINGEN

Het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) maakt onderscheid tussen reserves en voorzieningen.

Reserves

Tot de algemene reserve worden gerekend alle reserves, waaraan geen bestemming is gegeven (vrij besteedbaar). Onder een bestemmingsreserve wordt verstaan een reserve waaraan door het algemeen bestuur een bepaalde bestemming(doel) is gegeven. Deze bestemming kan te allen tijde worden opgeheven; er zitten geen verplichtingen naar derden achter.

Het rechtstreeks aan reserves toevoegen of onttrekken van middelen is niet toegestaan. Dit moet plaats vinden via de exploitatie.

Voorzieningen

Voorzieningen geven een schatting van de voorzienbare lasten in verband met risico's en verplichtingen, waarvan de omvang en/of het tijdstip van optreden min of meer onzeker zijn. De voorziene lasten moeten hun oorsprong in het verleden hebben (voor balansdatum). De voorzieningen dienen naar beste schatting dekkend te zijn voor de achterliggende verplichtingen en risico's.

Rentetoevoeging

Het rentepercentage voor toevoeging van rente aan de reserves is gebaseerd op de depositorente en bedraagt voor 2015 2%. De rentetoevoeging aan de voorziening "Nazorg de Langenberg" bedraagt 4,5%. Dit rentepercentage wordt gebruikt bij het bepalen van de doelvermogens van de nazorgplannen van de drie intergemeentelijke stortplaatsen (zie nadere toelichting onder voorziening "Nazorg de Langenberg").

1. Algemene reserve

De algemene reserve dient vooral voor het opvangen van de tegenvallers in het jaarresultaat.

Door het algemeen bestuur is bepaald dat het plafond van de algemene reserve gebaseerd op de jaarlijkse begrotingsomzet € 400.000 bedraagt (algemeen bestuur 25 april 2012).

Op 31 december 2015 bedraagt het begrote saldo € 413.161. In de paragraaf Weerstandsvermogen wordt nader ingegaan op de omvang van de algemene reserve.

2. Bestemmingsreserves

Bestemmingsreserve projecten

De reserve is gevoed uit de algemene reserve voor specifiek benoemde projecten/werkzaamheden. De werkzaamheden uit het jaarplan 2012-2015 worden ten laste van deze reserve gebracht (AB 29 februari 2012). De jaarlijkse onttrekking hiervoor bedraagt € 44.000. Een bedrag van € 137.000 is gereserveerd voor projecten vrijetijdseconomie. Dit bedrag is opgebouwd uit de bijdragen van de gemeenten Zutphen en Lochem voor project- en organisatiekosten Vrijetijdseconomie voor de periode 2008-2013. Op 31 december 2015 bedraagt het begrote saldo € 245.588.

Bestemmingsreserve BWS-renteresultaat

Het saldo van deze reserve is ontstaan uit rentevoordelen over toegekende BWS-budgetten. Deze voordelen zijn ontstaan door tijdsverschil tussen ontvangst van subsidie van het Rijk en betaling van subsidie aan de belanghebbenden en door renteconversies. In 2009 heeft het Rijk de subsidieverplichting aan de Regio afgekocht. De komende jaren wordt nog rente betaald aan belanghebbenden (tot en met 2018). De effecten hiervan worden verrekend met de bestemmingsreserve. De loonkosten voor de medewerker BWS worden eveneens onttrokken aan de bestemmingsreserve. Op 31 december 2015 bedraagt het begrote saldo € 171.562.

3. Voorzieningen

Voorziening risico wachtgelden

De voorziening omvat bestaande wachtgeldverplichtingen, mogelijke aanspraken voor structurele detachering en mogelijke aanspraak bij afloop van projecten. De voorziening is op grond van het BBV niet verplicht. Omdat de Regio fors is ingekrompen, is de mogelijkheid om wachtgelders te kunnen herplaatsen ter voorkoming van wachtgelden praktisch nihil. De omvang van de voorziening dient zodanig te zijn dat de bestaande en de te verwachten aanspraken op wachtgeld kunnen worden gedekt. Op 31 december 2015 bedraagt het begrote saldo € 375.450.

Voorziening onderhoud huisvesting

Het pand Terborgseweg 21 te Doetinchem wordt met ingang van 1 augustus 2012 gehuurd. Het buitenonderhoud komt voor rekening van de eigenaar, het interne (binnen) onderhoud komt voor een groot deel voor rekening van de huurder. Jaarlijks vindt een storting plaats van € 1.000 op basis van een meerjarig onderhoudsplan ter dekking van de noodzakelijke (interne) onderhoudskosten. De gemiddelde onttrekking op basis van het onderhoudsplan is € 10.000 per jaar. Op 31 december 2015 bedraagt het begrote saldo € 85.099.

Nazorg stortplaatsen

De nazorgplicht voor stortplaats "De Langenberg" ligt tot 2019 bij de Regio Achterhoek. Daarna neemt de provincie de eeuwigdurende nazorg over. De voorziening dient toereikend te zijn voor zowel de nazorg tot 2019, als voor de eeuwigdurende nazorg, die door de provincie wordt overgenomen. Naast de zorgplicht wordt in 2019 eveneens de opgebouwde voorziening (inclusief renteresultaat) aan de provincie overgedragen. Op grond van bestuursbesluiten op 9 maart 1998 (intentie overname 't Bellegoor en 't Wald) en op 22 april 2009 (uitvoering overdracht) zijn in deze voorziening ook de intergemeentelijke stortplaatsen 't Bellegoor en 't Wald meegenomen. De dotatie in 2014 ad € 3,8 mln betreft de overdracht van de reserves van de stortplaatsen 't Bellegoor en 't Wald aan de Regio Achterhoek. Deze overdracht van middelen moet formeel nog plaatsvinden. In de vergadering van het algemeen bestuur van 25 april 2012 is het doelvermogen per 1 januari 2011 van de voorziening nazorg stortplaatsen op basis van nazorgplannen bepaald op € 16,7 mln. In haar vergadering van 26 september 2012 heeft het dagelijks bestuur de intentie uitgesproken de stortplaatsen vervroegd onder te brengen bij de Provincie. De onderhandelingen hierover zijn gestart en worden naar verwachting in 2015 bestuurlijk afgerond. Op 31 december 2015 bedraagt het begrote saldo € 15.938.390.

7. Verzamelstaat bijdrage per gemeente ongewijzigd beleid

7. VERZAMELSTAAT BIJDRAGE PER GEMEENTE 2015

Naam gemeente	Aantal inwoners per 1/1/14	Strategische kerntaken			Termijngeb	Totaal			
		Agenda 2020		Bestuur incl onv. 10		2015		Totaal 2014 per inwoner t/m 1e wjz	
		90	Bijdrage derden Euregio 50			Totaal ongewijzigd beleid 2015	Totaal per inwoner 2015 t/m 1e wjz		
Aalten	27.013	110.854	9.512	5.277	0	125.642	4,65	126.861	4,68
Berkelland	44.667	183.301	15.728	8.725	0	207.754	4,65	209.732	4,68
Bronckhorst	36.937	151.579	13.006	7.215	0	171.800	4,65	174.309	4,68
Doelinc hem	56.392	231.417	19.856	11.015	0	262.289	4,65	264.198	4,68
Oost Gelre	29.705	121.901	10.460	5.802	0	138.163	4,65	139.927	4,68
Montferland	34.993	143.602	12.321	6.835	0	162.758	4,65	163.162	4,68
Oude IJsselstreek	39.603	162.520	13.945	7.736	0	184.200	4,65	186.295	4,68
Winterswijk	28.890	118.557	10.173	5.643	0	134.372	4,65	135.656	4,68
Totaal	298.200	1.223.730	105.000	58.248	0	1.386.979	4,65	1.400.140	4,68
Bijdrage per inwoner 2015 (incl btw)		4,10	0,35	0,20	0,00		4,65		
Bijdrage per inwoner 2014 (incl btw)		4,06	0,35	0,27	0,00		4,68		
BTW voorheffing		0,08		0,04	0,00		0,12		
		Totaal strategisch			4,65	0,00		4,65	

Samenwerking gemeenten, Regio
Achterhoek en de Achterhoek Agenda 2020

